

Nauka

O HERBACIE, JABŁKU I NEWTONIE

W Internecie udostępniono rękopis traktujący o słynnym jabłku, które pomogło sformułować teorię grawitacji

rp.pl/nauka

♦ Nieznany dotąd gatunek węża z rodziny połozowatych. Żywi się ślimakami

♦ Przezroczysta żaba z Ekwadoru

♦ Salamandra bezpłucna – jeden z trzech nowoodkrytych gatunków

♦ Żararaka rogata, powszechnie występująca w tym regionie, ma bardzo silny jad groźny również dla człowieka

Paszczę i oczy spod równika

PRZYRODA | Nieznane dotąd gatunki gadów i płazów odkryto w tropikalnym lesie w Ekwadorze. Są zagrożone wyginięciem

PIOTR KOŚCIELNIAK

Przezroczyste żaby, miniaturowe gekony i salamandry pozbawione płuc znalazł zespół biologów przeszukujących okolice góry Pata de Pajaro. Na powierzchni zaledwie kilku kilometrów kwadratowych odkryli 30 nieznanymi wcześniej gatunków żab, trzy salamandry i węże oraz kilka gatunków owadów. Ekspedycję naukowców z USA i Ekwadoru przygotowała organizacja Reptile & Amphibian Ecology International.

– W naszej wiedzy na temat występowania zwierząt tropikalnych są wielkie luki – mówi dr Paul Hamilton kierujący tymi badaniami. – Nasza praca jest tylko skrobaniem po powierzchni i ogranicza się wyłącznie do tego niewielkiego regionu. Nie wiemy, co się dzieje globalnie z wymierającymi gatunkami.

Jednym z najbardziej zaskakujących odkryć są żaby składające jaja na drzewach, a nie w wodzie. Jak opisują naukowcy, z jaj nie wykluwają się kijanki, lecz osobniki przypominające dorosłe, ale mniejsze. Niektóre są wielkości lepka od szpilki.

Inny gatunek żab z Ekwadoru ma przezroczystą skórę na brzuchu, przez którą można obserwować organy wewnętrzne.

Znaleziono tam nowe gatunki węży żywią się przede wszystkim ślimakami. Ich najbliżsi kuzyni żyją w Peru, w odległości ok. 600 km, lub w Panamie – prawie dwukrotnie dalej. Nieznanego wcześniej gada jako pierwszy zauważył 15-letni uczestnik wy-

prawy. Odkryto również miniaturowego gekona – jest tak mały, że z łatwością mieści się na gumce ołówka – oraz salamandry bezpłucne – oddychające przez skórę i błonę śluzową.

Naukowców natknęli się też na rzadkiego, ale bardzo groźnego węża z podrodziny grzechotnikowatych – *Lachesis achrocora* (tzw. bushmaster). To najdłuższe żmijowate świata, osiągające długość nawet do 4 metrów. Ich ukąszenie jest dla człowieka śmiertelne.

Przez przypadek – w pogoni za wężem – zauważono również przedstawicieli trzech nieznanymi gatunków owadów. Wcześniej w tym samym miejscu na-

ukowcy zidentyfikowali aż 140 gatunków gadów i płazów.

– Istnieje niebezpieczeństwo, że te gatunki znikną, jeszcze zanim nauka będzie w stanie je opisać – podkreśla Paul Hamilton. Jego zdaniem żyjące w tej okolicy zwierzęta są szczególnie wrażliwe nawet na najmniejsze zmiany klimatu. Ich siedliska niszczą też wycinka lasu, polowania i wypasanie zwierząt hodowlanych.

Pata de Pajaro porasta tzw. las mglisty – puszcza tropikalna na zboczach gór, w której formują się chmury i mgły. ■

WWW Więcej zdjęć do obejrzenia w Internecie reptilesandamphibians.org

♦ SPOWITE CHMURAMI GÓRY KRYJĄ NIEZNANE GATUNKI

Pata de Pajaro znajduje się kilka minut drogi od Pacyfiku, tuż powyżej równika. Zbadany dotąd przez naukowców obszar to tylko kilka kilometrów kwadratowych lasu. Znaleziono tam gatunki zwierząt niewystępujące w innym miejscu na Ziemi. ■